

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

लातूर जिल्हा

२००२-२००३

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन

मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगासाठी

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

2002 - 2003

जिल्हा : लातूर

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन, लातूर

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : लातूर

2002 - 2003

भाग - 2

अनुक्रमणिका

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
	एक) दृष्टीक्षेपात जिल्हा	1 ते 6
	दोन) भाग - 1 जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	1 ते 13
	तीन) भाग - 2 जिल्हा सांख्यिकीय गांभषाया (दिविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते)	
	1) क्षेत्रफळ व लोकसंख्या	
1.1	1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या	1
1.2	1951 पासूनचा लोकसंख्येमध्ये दशवार्षिक फरक	2
1.3	1991 जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकानिहाय वर्गीकरण	6
1.4	1991 जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकानिहाय वर्गीकरण	8
1.5(अ)	1991 जनगणनेप्रमाणे काम करणारे व काम न करणारे यांची तालुकानिहाय संख्या	10
1.5(ब)	1991 जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योग गट क्षेत्रनिहाय विभागणी	12
1.6(अ)	लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण जनगणना - 1991	13
1.6(ब)	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण जनगणना - 1991	14
1.7	1991 जनगणनेप्रमाणे तालुकानिहाय अनु. जाती व जमाती यांची आकडेवारी	15
1.8	1991 जनगणनेप्रमाणे मिती, रुपरे यासाठी वापरलेल्या साधनसामग्रीनुसार घराचे वर्गीकरण	16
1.9	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण	17
1.10	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे घरे व त्यांचा वापर	18
1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (चालू किंमतीनुसार)	19
1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न (स्थिर किंमतीनुसार)	20

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
	2) हवामान	
2.1	निषडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	21
	3) कृषि	
3.1	तालुकानिहाय जमिनीचा वापर	23
3.2	तालुकानिहाय निरनिसळ्या पिकाखालील क्षेत्र	25
3.3	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	31
3.4	विविध सापनांनी ओलिताखाली असलेले तालुकानिहाय क्षेत्र	32
3.5	निरनिसळ्या पिकाखालील ओलिताचे तालुकानिहाय क्षेत्र	33
3.6(अ)	तालुकानिहाय सिंचन विहिरी व इतर विहिरी	37
3.6(ब)	कुप नलिका, हातपंप आणि विद्युत्पंप	38
3.7	विहिरी खेरीज लघु पाटबंधा-यांची कामे	39
3.8	मांते व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	40
3.9	1990-91 च्या कृषि गणनेप्रमाणे रहित धारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेल्या रहित धारण जमिनी	43
3.10	1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे तालुकानिहाय कृषि विषयक अक्षरारे	47
3.11	दुष्काळ, टंचाई, टंचाई सदृष्य परिस्थितीची तालुकानिहाय माहिती	48
	4) पशुसंवर्धन, वन व मत्स्य व्यवसाय	
4.1	1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे तालुकानिहाय पशुधन	50
4.2	तालुकानिहाय पशुवैद्यकीय संस्थांची आकडेवारी	54
4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूंची संख्या	55
4.4(अ)	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य	56
4.4(ब)	मान्यताप्राप्त पशुवैद्यगृहे व प्रत्येक पशुवैद्यगृहात कन्तल केलेल्या पशूंची संख्या	56
4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र	57
4.6	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने	57
4.7	जिल्ह्यातील भुजल मत्स्य व्यवसाय	58
	5) रोजगार, उद्योग, खनिज व वीज	
5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	59
5.2	चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण	60
5.3	कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण	62

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
5.4	उद्योगांच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी	63
5.5	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी	64
5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	65
5.7	कर्मचारी गणना - जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या	66
5.8	तिरनिगलच्या उद्योगातील रोजगार	66
5.9	जिल्ह्यातील विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या	67
5.10	रिजिंचा वापर.	68
5.11	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि व विंगर कृषि उद्योग	68
5.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या	70
5.13	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार विंगर कृषि आस्थापनांची संख्या	71
5.14	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार विंगर कृषि आस्थापनेतील कामगारांची संख्या	72
5.15	विंगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र)	73
5.16	प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	73
5.17(अ)	वस्तुनिर्माण या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	74
5.17(ब)	वस्तुनिर्माण उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	74
5.18(अ)	घाऊक व किरकोळ व्यापारमधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	75
5.18(ब)	घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	75
5.19(अ)	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योग संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	76
5.19(ब)	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा या गटातील आस्थापना उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	76
5.20(अ)	सर्व उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योग संस्थांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	77
5.20(ब)	सर्व उद्योग गटातील आस्थापना संस्थांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	77

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
	6) सहकार	
6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	78
6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती	79
6.3	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षा वेगवेगळ्या वर्गाप्रमाणे वर्गीतरी	80
6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी वेंकाचे कार्य	81
6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	82
6.6	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	84
6.7	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य	86
6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे	88
6.9	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे	88
6.10	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे	89
6.11	जिल्ह्यातील विंगड कृषि पत्रसंस्थांचे कार्य	90
6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	91
6.13	जिल्ह्यातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	93
6.14	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशील	94
6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती	95
6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	99
	7) वैयकीय व आरोग्य सेवा	
7.1	सार्वजनिक व अर्धसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैयकीय सुविधांची माहिती	100
7.2	बांदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूची संख्या	101
7.3	विविध कारणानुसार मृत्यूची संख्या	102
7.4	माताबाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टांचणी	103
7.5	जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या	104
	8) शिक्षण	
8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	105
8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची व विद्यार्थ्यांची संख्या	106
8.3	पुर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची संख्या	107
8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था	109
8.5	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती	110

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1.	2	3
8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च.	110
8.7	जिल्ह्यातील व्यपसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा	111
8.8	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम	111
8.9	शिक्षक कृती प्रशिक्षण संस्था	112
8.10	शिक्षा व स्वयंसेवक वल्ल्याचा वाढत माहिती	113
9) परिवहन, दळणवळण व बहातूक		
9.1(अ)	जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गांची लांबी	114
9.1(ब)	रेल्वे स्थानकांची तालुकानिहाय यादी	114
9.2	प्रकार व पृष्ठभागानुसार रस्त्यांची लांबी	115
9.3	जिल्ह्यातील वापरात असलेल्या वाहनांची संख्या	116
9.4	महानगर राज्य मार्ग परिवहन मंडळांची (प्रवासी) बहातूक आकडेवारी	116
9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील बहातूक गणना	117
9.6	पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी	123
10) स्थानिक संस्था		
10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	124
10.2	ग्रामपंचायतींचे उत्पन्न व खर्च	124
10.3	जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च	126
10.4	नगर परिषदांचे उत्पन्न व खर्च	127
11) नियोजन		
11.1	विभिन्न विकास शिर्षकाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च	128
11.2	योजनांखालील महत्वाची भौतिक साधने	130
11.3	राज्यभरी योजना आकडेवारी	138
11.4	राज्यभरी योजनांखाली घेतलेली कामे, त्यावरील राजभार व खर्च	138
11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सांघी	139
11.6	संकरित व अधिक उत्पन्न देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र	140
11.7	जिल्ह्यातील सांघनिक खतांचे वाटप	141
11.8	जिल्ह्यातील साखर कारखाने	142
11.9	दुग्ध ग्रंथ्यांची संख्या	143
11.10	अवर्षण पत्रण कार्यक्रमाची प्रगती	144
11.11	आदिवासी विकास कार्यक्रम तरतूद व खर्च	145

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
11.12	वीस वलनी कार्यक्रम	146
11.13	पिशोप घटक योजना	147
11.14(अ)	स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा)	148
11.14(ब)	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा)	148
11.14(क)	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद)	149
11.14(ड)	स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा)	149
12) किंमती व निर्देशांक		
12.1	निवडक शतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	150
12.2	जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती	152
12.3	कामगारांचे घाऊक किंमतीचे निर्देशांक	156
13) न्याय व प्रशासन		
13.1	जिल्ह्यातील पोलिस दलाची एकूण संख्या	156
13.2	जिल्ह्यातील गुन्ध्यांमधील आकडेवारी	157
13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार	158
13.4	तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांची वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	159
13.5	दिवाणा व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे	159
14) बँकींग व विमा		
14.1	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, त्यांच्या ठेयी व कर्जे	160
14.2	संगुक्त भांडवली संस्था	161
14.3	उत्पटिलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विमांची रक्कम	161
15) मकीर्ण		
15.1	चित्रपटगृहांपिषयी आकडेवारी	162
15.2	जिल्ह्यातील गोलम केलेली अल्पबचतीची रक्कम व खातेदारांची संख्या	163
15.3	तहसीलनिहाय गोलम केलेला जमीन महसूल	164
15.4	मुद्रणालय व आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके	165
15.5	स्थस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर	166
15.6	1999 मधील लोकसभा व विधानसभा संबंधी आकडेवारी	166
15.7	अधिकारी व प्रवासी यांच्यासाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी	168
15.8	निवडक निर्देशांकाचे कल	169

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002 - 2003

दृष्टीक्षेपात जिल्हा : लातूर

अ.क्र.	बाब	परिमाण	लातूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
एक	प्राकृतिक रचना			
	अ) भौगोलिक स्थान			
	1) उत्तर अक्षांश	अंश	18.05 ते 18.7	16.4 ते 22.1
	2) पूर्व रेखांश	अंश	76.25 ते 72.25	72.6 ते 80.9
	ब) ह्यामात्र			
	तापमान (2001-2002)			
	1) किमान तापमान	डिग्री सेल्सीअस	11.9	5.6
	2) कमाल तापमान	डिग्री सेल्सीअस	38.9	45.9
	3) पर्जन्य एकूण (2002)	मिमीमीटर	643.6	1628.67(1998)
	क) प्रशासकीय विभाग (2002-2003)			
	1) तहसील	संख्या	10	353
	2) पंचायत समित्या	संख्या	10	347
	3) टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	0	उ.ना.
	4) एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	2	उ.ना.
5) शहरे	संख्या	5	378	
6) एकूण गावे (2001)	संख्या	945	43722	
1. वस्ती नसलेले	संख्या	23	उ.ना.	
2. वस्ती असलेले	संख्या	922	43722*	
7) क्षेत्रफळ	चौ. कि.मी.	7372	307583	
दोन	प्रशासकीय संस्था (2002-2003)			
	1. पंचायत समित्या	संख्या	10	347
	2. महानगरपालिका	संख्या	0	19
	3. नगरपरिषदा	संख्या	5	224
	4. फटक नंडके	संख्या	0	7
	5. ग्रामपंचायती	संख्या	782	27805 **
	6. पोलिस ठाणे (31 डिसेंबर 2003)	संख्या	22	926
	7. पोलिस आऊटपोस्ट (31 डिसेंबर 2003)	संख्या	15	1769
तीन	लोकसंख्या 2001 प्रमाणे			
	1. ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारत	1588	55732
	2. आगरी लोकसंख्या	आकडे हजारत	490	41020
	3. एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारत	2078	96752

* वस्ती नसलेली गावे धरून

** नगर पंचायतीसह

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002 - 2003

दृष्टीक्षेपात जिल्हा : लातूर

अ.क्र.	बाब	परिमाण	लातूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	4) अनुसुचित जातीची लोकसंख्या (1991)	आकडे हजारत	320	8758
	5) अनु. जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोक-संख्येशी टक्केवारी (1991)	टक्केवारी	19.06	11.09
	6) अनु. जमातीची लोकसंख्या (1991)	आकडे हजारत	38	7318
	7) अनु. जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोक-संख्येशी टक्केवारी (1991)	टक्केवारी	2.24	9.27
	8) पुरुष (2001)	आकडे हजारत	1074	50334
	9) स्त्रिया (2001)	आकडे हजारत	1006	46418
	10) स्त्रि-पुरुष प्रमाण (2001) हजार पुरुषांमागे	स्त्रियांचे प्रमाण	933	922
	11) घनता (दर चौ.कि.मी. क्षेत्रातील)	लोकसंख्या	280	314
	12) साक्षरतेचे प्रमाण (2001)			
	1. एकूण	टक्केवारी	72.34	77.3
	2. पुरुष	टक्केवारी	83.63	86.3
	3. स्त्रिया	टक्केवारी	60.28	67.5
	4. राज्यामध्ये जिल्हाच्या क्रमांक	संख्या	28	
घार,	कृषि (अस्थायी) 1998-99			
	1) भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	716	30758
	2) जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	हजार हेक्टर	3.46	5214
		टक्केवारी	0.48	16.95
	3) शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ. बिगर शेती वापरण्यातील जमीन	हजार हेक्टर	18	1380
	ब. पडीक आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	10	1720
	क. एकूण (अ + ब)	हजार हेक्टर	28	3100
	4) पडीक जमिनीव्यतिरिक्त लागवड व केलेली इतर जमीन			
	1) कायम गुरे, घरण आणि हतार	हजार हेक्टर	16	1249
	2) झाडे झुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	3	247
	3) लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	21	915
	5) पडीक जमीन			
	1. चानू पड	हजार हेक्टर	23	1255
	2. हतार पड	हजार हेक्टर	24	1200
	6) पिकाखालील क्षेत्र			
	1. पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	597	12579

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002 - 2003

दृष्टीक्षेपात जिल्हा : लातूर

अ.क्र.	बाब	परिमाण	लातूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	2. दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	99	4808
	3. एकूण पिकारखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	696	22387
	7) ओलित क्षेत्र			
	1. विच्यळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	48	2971
	2. एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	53	3668
	8) महत्वाच्या पिकारखालील क्षेत्रा(अन्नधान्य)	हजार हेक्टर	467	12779
	9) वहित धारण जमिन अंतिम (1990-1991)			1995-96
	1. 2 हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या हजारात	116	7442
	2. 2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	111	3095
	3. 10 हेक्टर पेक्षा जास्त	संख्या हजारात	5	118
	10) जमिन महसुल वसुली (2002-2003)	लाखरुपये	839.88	उ.बा.
	11) जिल्हा परिषद उपकर]	लाखरुपये	74.20	2368
	12) पंचायत समितीच्या उपकर]	लाखरुपये		
पाच	पशुसंवर्धन (पशुगणना 1997)			
	1) एकूण पशुधन	संख्या हजारात	942	39638
	2) गाई व बैल	संख्या हजारात	395	18071
	3) म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	228	6073
	4) मेंढ्या आणि शक्या	संख्या हजारात	254	14802
	5) कॉबड्या व बदके	संख्या हजारात	232	35392
सहा	सहकार (2002-2003)			
	1) सहकारी संस्था	संख्या	3737	173402
	2) प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	582	20839
	3) प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थांची सभासद संख्या	संख्या हजारात	222	11436
	4) सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	836	25574
	5) प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थांची दिवलेली कर्ज	रुपये कोटीत	20.92	4076
सात	जलसिंचन (जून 2003) च्या अखेरपर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे व त्याखालील लाभक्षेत्र			
	1) मोठे प्रकल्प	संख्या	2	32
	2) मध्यम प्रकल्प	संख्या	12	178
	एक व दोनचे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	73	उ.बा.
	3) लघु पाटबंधारे प्रकल्प(राज्यक्षेत्र)	संख्या	21	2182
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	10	उ.बा.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002 - 2003

दृष्टीक्षेपात जिल्हा : लातूर

अ.क्र.	बाब	परिमाण	लातूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
आठ	4) रियल जिंदेरीखाती भिजंगारे क्षेत्र उद्योग (2002 अखेर)	हजार हेक्टर	44	1931
	1) नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	181	3417C
	2) नोंदणीकृत धानू कारखान्याची संख्या (उत्पादन धानू कारखाने)	संख्या	159	28707
	3) सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या 2002-2003 (अस्थायी)	संख्या	7	201
	4) सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन 2002-2003	हजार मे टन	200	6218
नऊ	5) सुत गिरण्यांची संख्या (2002)	संख्या	6	230
	वीज			
	1) वीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी (31.3.98)	संख्या	927	39413
	2) विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	922	उ.भा.
	3) वीज पुरवठा केलेले पंपसंच(मार्च 2003 अखेर)	संख्या हजारता	32	2417
दहा	4) बसविण्यात आलेली गाबरगॅस संयंत्रे सार्वजनिक आरोग्य (2002)	संख्या	उ.भा.	उ.भा.
	1) रुग्णालये	संख्या	12	964
	2) दवाखाने	संख्या	19	2081
	3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	46	1806
	4) प्राथमिक आरोग्य पथके (अस्थायी)	संख्या	234	174
अकरा	प्राथमिक शिक्षण (2002-2003)			
	1) एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	1392	67062
	2) प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारता	395	11837
	3) प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारता	8	315
	4) प्रत्येक शिक्षकानांगे शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	45	38
बारा	माध्यमिक शिक्षण (2002-2003)			
	1) एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या	488	16917
	2) शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारता	238	9864
	3) शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारता	6	267
	4) प्रत्येक शिक्षकानांगे शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	42	37
तेरा	उच्च शिक्षण (2002-2003)			
	1) संस्था	संख्या	33	1786
	2) एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारता	26	1035

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002 - 2003

दृष्टीक्षेपात जिल्हा : लातूर

अ.क्र.	बाब	परिमाण	लातूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
वीदा	अ. प्रौढ शिक्षण (2002-2003)			
	1. प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	उ.मा.	उ.मा.
	2. प्रोढांची उपरिथती (साक्षर)	संख्या हजारत	उ.मा.	5410
	ब. तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण (2002-2003)			
	1. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	9	612
	2. शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	347
	3. अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (विनाअनुदान)	संख्या	1	265
	4. शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण केंद्रांची प्रवेश क्षमता	संख्या	1699	93169
	5. पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	3	146
	6. पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	600	45232
पंधरा	7. पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	8	170
	7. व्यवसाय शिक्षण संस्था (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट) व त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या	57	उ.मा.
			5157	उ.मा.
	परिवहन आणि दळणवळण (मार्च 2003 अखेर)			
	1. एकूण रेल्वेची लांबी	कि.मी.	148	5450
	2. रस्त्यांची जोडलेली गावे (31 मार्च 2002)			
	अ. पारामाही	संख्या	781	37585
	ब. हंगामी	संख्या	108	1927
	3. एकूण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित) मार्च 2003	कि.मी.	8763	224940
	4. राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	कि.मी.	0	3710
5. राज्य महामार्गांची लांबी	कि.मी.	845	33705	
6. महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	2517	48192	
7. इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	2613	44183	
8. ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	2788	95150	
सोळा	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
	1. द्वारिद्वय रेपेखालील कुटुंबे (1997-98 च्या सर्वेक्षणांनुसार स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना 2. स्वरोजगाराची संख्या (2002-2003).	संख्या लाखत	0.854	38.19
		संख्या	1297	55772

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002 - 2003

दृष्टीक्षेपात जिल्हा : लातूर

अ.क्र.	बाब	परिमाण	लातूर	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
सतत	रोजगार निर्मिती (2002-2003)			
	अ. रोजगार हनी योजना (मनुष्य दिवस)	लाखात	94.65	1545.05
	ब. संपूर्ण ग्रामीण रोजगार योजना (2002-2003)	म.दि.लाखात	21.49	530.68
अठथ	आदिवासी कल्याणकारी योजना (2002-2003)			
	1. आदिवासी करिता आश्रमशाळा	संख्या	56	929
	2. विद्यार्थी	संख्या	15843	312907
एकमेविस	मागासवर्गीयांकरिता कल्याणकारी योजना (2002-2003)			
	1. मागासवर्गीयांकरिता वसतीगृहे	संख्या	14	243
	2. वसतीगृहावर राहणारे विद्यार्थी	संख्या	1090	19028
वीस	जिल्हा नियोजन (2002-2003)			
	1. वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रुपये कोटीत	15.48	3086.38
	2. अगुशेष भरव्ण काढण्याकरिता तरतूद	रुपये कोटीत	3.आ.	422.97
एकमेविस	जागरी पुरवठा (2002-2003)			
	1. रास्त भाव दुकाने	संख्या	1242	49921
	2. पुरविलेला एकूण साठा (जागेवारी 2003 अखेर)			
	अ. गहू	हजार टन	19.93	863
	ब. तांदूळ	हजार टन	7.97	501
	3. शासकीय गोदामे (30 जून 2003)	संख्या	27	994
	साठविण्याची क्षमता (30 जून 2003)	लाखा मेट.टन.	19	584

टीप :- 1. उ.जा. : उपलब्ध नाही.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई